

NIEUWSBRIEF 2017

tevens Jaarverslag 2016

Stichting tot Behoud van het Hinsz-orgel Roden

Jaargang 20
mei 2017

Culturele ANBI

secretariaat:
Klimop 22
9301 PK Roden
tel. 050-5017779
secretariaat@hinszorgel-roden.nl
www.hinszorgel-roden.nl
IBAN/SEPA:
NL06 RABO 03558 57 057

Er blijft voortdurend aandacht nodig voor het Hinsz-orgel, heel graag met uw steun.
Om uw donatie/gift over 2017 over te maken, is een acceptgiro bijgesloten.

VAN DE BESTUURSTAFEL – Verslag over 2016

In deze Nieuwsbrief brengen we u verslag uit van de activiteiten van de Stichting in het afgelopen jaar. Voor mij is het de eerste keer als de nieuwe voorzitter van de Stichting, dat ik deze Nieuwsbrief bij u mag introduceren. Al heel lang ben ik bekend met het Hinsz-orgel en de Catharinakerk vanuit mijn werk in de Prot. Gemeente te Roden – Roderwolde, maar nu ik mijn werkzaamheden in de gemeente heb beëindigd, wil ik graag ook mijn steentje bijdragen voor het behoud van het fraaie orgel en de andere zaken die de Stichting behartigt.

Het afgelopen jaar was een periode waarin veel gebeurd is rond het orgel. Allereerst waren er de jaarlijkse orgelconcerten, die weer goed werden bezocht. Daarvan doet Erwin verderop in deze Nieuwsbrief verslag. Ook waren er de gebruikelijke “open dagen” in de zomerperiode.

Na de concertserie werd de Catharinakerk gesloten voor een grondige renovatie. Velen hebben tussentijds een kijkje genomen om het verloop van de renovatie te kunnen volgen. Het interieur is sterk veranderd; er kwamen nieuwe stoelen en een nieuwe vloer met vloerverwarming. Ook het meubilair in het liturgisch centrum is vervangen door een moderne versie. Over de renovatie van de Catharinakerk kunt u verderop meer lezen.

Voor het orgel had de verbouwing de nodige consequenties. Allereerst moest het worden ingepakt in plastic om beschadiging en vervuiling door het bouwstof te voorkomen. Wanneer de werkzaamheden stil lagen werd er 'gelucht'. En toen de renovatie van de kerk achter de rug was, is het orgel weer uitgepakt. Waar nodig werden de pijpen gereinigd en gepoetst en ook de orgelkas werd opnieuw in de was gezet. Het orgel staat er weer stralend bij.

De Stichting heeft een royale bijdrage gegeven om het orgel weer in zo'n goed mogelijke staat te brengen, maar ook om de klimaatbeheersing zo optimaal mogelijk te maken voor het oude instrument. Deze bijdrage komt in 2017 als eenmalige kosten ten laste van 'Voorziening groot onderhoud'.

Op 19 februari werd de kerk weer in gebruik genomen. Voorafgaande aan een Vesperdienst in de middag bespeelde Erwin het orgel en konden we constateren dat het zelfs iets beter lijkt te klinken na de verbouwing van de kerk. Een plezierig gevolg van de renovatie van het interieur is zeker de komst van toiletten en een uitgiftepunt voor koffie etc.

Zo gaan we het nieuwe jaar in. We verwachten mooie concerten; de planning die Erwin Wiersinga heeft gemaakt geeft daar alle aanleiding toe. Ook hopen we op veel bezoekers tijdens de open dagen.

Tot slot willen we Frits Bosman bedanken voor het waarnemen van het voorzitterschap in de afgelopen periode.

Theo van Beijeren, voorzitter

Samenstelling bestuur

- Theo van Beijeren, voorzitter
- Gera de Vries-de Jong, secretaris, PR
- Louw Idema, penningmeester
- Frits Bosman, vicevoorzitter, webmaster en klimaatcontrole kerk
- Hidde Boerema, lid, coördinator vrijwilligers
- Erwin Wiersinga, lid, organist en organisator concerten
- Dirk van Hell, lid, organist, notulist
- Arjan Schippers, lid, organist.

WENSKAARTENACTIE 2016

Dit jaar vonden we in galerie Drentsche Aa in Balloo een stemmig kunstwerkje uit 1961 dat de Brink van Roden 55 jaar geleden weergeeft. De kunstenaar was Hein Auke Kray, een Drentse schilder. Kray schilderde veel Drentse landschappen. Hij was in 1946 betrokken bij de oprichting van het kunstenaarscollectief De Drentse Schilders.

Boekhandel Daan Nijman is ook al jaren het vaste verkoopadres van onze wenskaarten.

ORGELCONCERTEN 2016 – een terugblik

Ook afgelopen jaar mocht de orgelserie in de Catharinakerk zich verheugen in een boeiend aanbod van afwisselend repertoire. De gastorganisten van dit jaar, allen werkzaam in het westen des lands, hadden naast het geijkte repertoire uit de 17^e en 18^e eeuw verrassende uitstapjes geprogrammeerd in de 20^e eeuw.

Zeer verheugend was de goede belangstelling bij alle concerten. Dit had zelfs tot gevolg dat er bij het laatste concert een tekort was aan de programmaboekjes. Het boekje wordt zo gewaardeerd, dat bezoekers het mee naar huis willen nemen en het vergeten mee terug te nemen naar het volgende concert.

Vermeldenswaard is de muziekvond in de Catharinakerk op vrijdagavond 20 mei, die het echtpaar Aly en Theo van Beijeren aanbood aan de gemeente ter gelegenheid van het afscheid van Theo als predikant van de protestantse gemeente. Wij hebben genoten van het optreden van de muzikale familie Van Beijeren. De bezoekers hebben dit tot uiting gebracht in de collecte na afloop van het concert, waarvan de mooie opbrengst

door Aly en Theo werd bestemd voor onze stichting. Onze hartelijke dank daarvoor.

1 juli 2016 - Hayo Boerema (Rotterdam)

Hayo Boerema, organist van de Laurenskerk in Rotterdam, maar geboren en getogen in Oldekerk, beet het spits af met kamermuzikale werken van Bach en Walther. Na de pauze maakte hij een uitstapje naar de in Roden nog niet gespeelde Franse componist Jean Langlais, dat erg sfeervol klonk op onze oude Hinsz! Boerema, die bekend staat als fenomenaal improvisator, besloot met een - al even fenomenale - improvisatie over bekende [kerk]liederen die in de pauze waren aangeleverd door het publiek.

15 juli 2016 - Erwin Wiersinga (Roden)

Het tweede concert werd gegeven door dorpsorganist *Erwin* van de Catharinakerk die in zijn programmering terugging naar het begin van de 17^e eeuw, en via de 19^e eeuwse Joh. Brahms eindigde met de grote J.S. Bach

29 juli 2016 - Gerrie Meijers (Haarlem)

Gerrie had muziek van de zgn. minimalmusic componist Philip Glass en van de bekende componist Arvo Pärt uit Estland op het programma gezet. De hypnotiserende sfeer van deze muziek werkte wonderbaarlijk goed in de droge akoestiek van de Catharinakerk.

12 augustus 2016 - Matthias Havinga (Amsterdam)

Als laatste verzorgde Matthias Havinga, ook oorspronkelijk afkomstig uit het noorden, maar werkzaam in Amsterdam, een daverend concert met als hoogtepunt de partita van Hugo Distler over 'Nun komm der Heiden Heiland'. Bepaald niet eenvoudig te realiseren in Roden.

ORGELCONCERTEN JULI en AUGUSTUS 2017

Dit jaar bestaat de orgelserie in de Catharinakerk uit gastorganisten die hun Bachelor opleiding allen aan het Prins Claus Conservatorium in Groningen hebben genoten, hun vleugels elders hebben uitgeslagen, en weer zijn teruggekeerd naar het noorden.

7 juli 2017 – Erwin Wiersinga (Roden).

Erwin studeerde aan het Stedelijk Conservatorium te Groningen bij Wim van Beek en behaalde het Diploma UM orgel met onderscheiding.

In 2014 is hij, samen met Leo van Doeselaar, benoemd tot titulair organist op het fameuze Arp Schnitger in de Martinikerk te Groningen. Erwin is orgeldocent aan de Universität der Künste te Berlijn en aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen. Hij is vaste organist op het Hinsz-orgel in de Catharinakerk te Roden.

21 juli 2017 – Tymen Jan Bronda (Groningen)

Tymen Jan Bronda is organist van de Lutherse kerk in Groningen, en is vooral bekend als artistiek leider van het inmiddels vermaarde Luthers Bach Ensemble aldaar. Ook is hij initiator van het Schnitger reconstructie-

project. Het voormalige Schnitger-orgel van de Lutherse kerk zal worden gereconstrueerd en dit najaar in gebruik worden genomen. Tymen Jan studeerde na Groningen nog verder in Utrecht en Zwolle.

4 augustus 2017 - Henk de Vries (Zuidbroek)

Henk de Vries begon zijn opleiding in Groningen en behaalde zijn master in Den Haag.

Hij is werkzaam als organist in Zuidbroek en bij het Studentenpastoraat in de Martinikerk te Groningen. Verder is hij orgeladviseur bij Rijksmonumenten.

18 augustus 2017 – Gerwin Hoekstra (Winsum)

Afsluitend speelt dit jaar de jonge organist Gerwin Hoekstra, afkomstig uit Winsum. Hij behaalde zijn Bachelor diploma in Groningen, en kreeg een beurs om zijn Masteropleiding te volgen aan het Oberlin Institute in Ohio USA, waar hij dit voorjaar hoopt af te studeren.

Alle concerten zullen worden gegeven op de **vrijdagen, aanvang 20.00 uur**, de toegang is vrij met een collecte na afloop. Wij wensen u nu alvast veel plezier tijdens deze concerten.

Erwin Wiersinga

DE AANPASSINGEN IN DE CATHARINAKERK

In de nieuwsbrief 2016 maakten we melding van de voorgenomen aanpassing van het interieur van de Catharinakerk. Eind augustus '16 is daarmee een begin gemaakt en werd de kerk ontruimd. Een van de eerste maatregelen was het beschermen van het kostbare Hinsz-orgel. Het werd - de balgen inclusief - met grote zorg vakkundig ingepakt; "inpakker" Christo zou goedkeurend hebben toegezien... Voor het hoofdwerk moest er steigerwerk aan te pas komen.

De bouwers hebben hun uiterste best gedaan om het instrument te ontsien. Elke week is er geïnspecteerd en belucht. Met onze dataloggers werd de ontwikkeling van temperatuur en vochtigheid gedurende de werkzaamheden gevolgd. Bijzondere problemen hebben zich niet voorgedaan en zo kwam het orgel

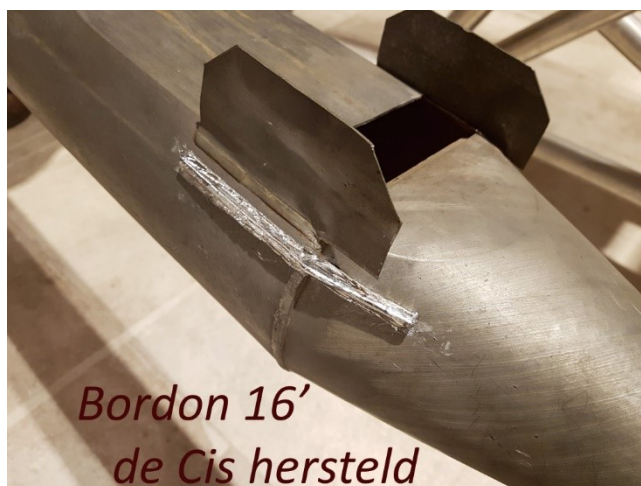
ongeschonden uit de strijd.

De gelegenheid werd benut om het orgel eens een goede poetsbeurt te geven, zoals het fraaie houtsnijwerk, de rijk geornamenteerde balustrade aan weerszijden van het rugwerk en de prestantpijpen in het

front - zijn professioneel aangepakt door orgelmakerij Bakker & Timmenga. Bijstand is daarbij verleend door een aantal vrijwilligers met liefde voor het orgel.

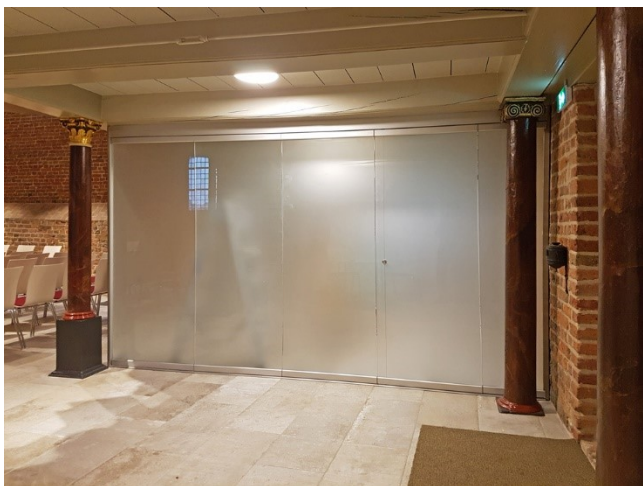

Ook het orgel zelf is voor zover nodig onder handen genomen. Een aantal pijpen van de Bordon 16' in het lage register bleken een voet- of kernprobleem te hebben en zijn ter plekke hersteld. De op een na grootste pijp, de groot-Cis echter, moest voor herstel van de voet mee naar de werkplaats van de orgelmaker.

Het merendeel van de kosten voor de beschermende maatregelen, het poetswerk en herstel van de Bordon heeft onze stichting voor haar rekening genomen.

De Catharinakerk is nu voorzien van een moderne vloerverwarming, er zijn toiletten, er is een met een glazen wand afgescheiden ontvangstruimte met een keukentje, kortom de kerk is na de grondige opknopbeurt een stuk gebruikersvriendelijker geworden.

De orgelakoestiek - een geliefd thema, zoals u weet! - is door de nieuwe tegelvloer en het moderne meubilair verbeterd, de nagalmtijd is toegenomen.

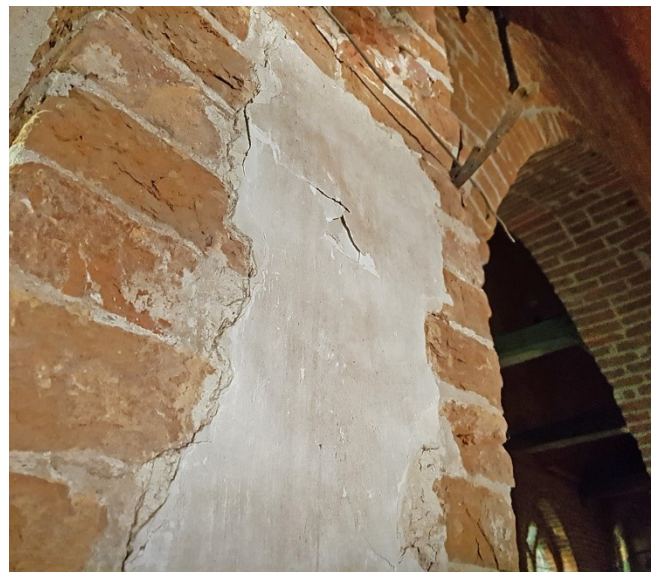
In de Nieuwsbrief van mei 2016 hebben we verbetering van de akoestiek door bepleistering nog eens besproken. Opvattingen blijken te kunnen veranderen. De mensen van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed beoordelen thans de situatie die ontstaan is bij de restauratie van de kerk in de jaren dertig van de vorige eeuw als voorbeeld zo uniek, dat voor hen bepleistering nu niet meer aan de orde is.

Het oude meubilair is ook stevig onder handen genomen. Vermolmd houtwerk van de Ellentsbank is

vervangen en vrijwilligers hebben de bank een grondige poetsbeurt gegeven. De Deodatusbank is gerestaureerd en opnieuw geschilderd, waarbij een oude decoratietechniek van eikenimitatie is toegepast; het resultaat is magnifiek.

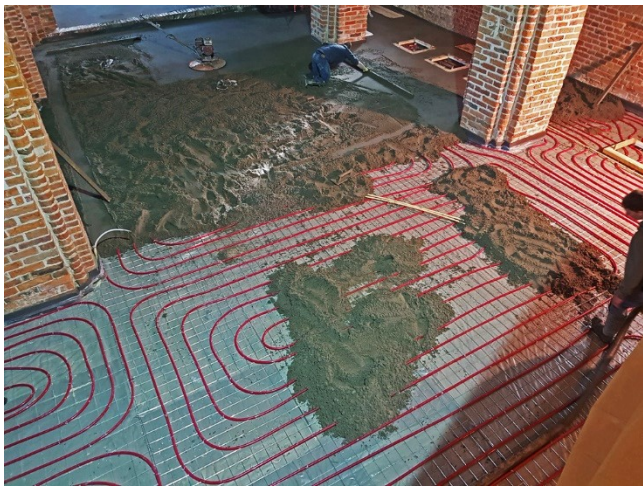

Op vergelijkbare manier is de natuursteenimitatie van de vier kolommen onder de orgelzolder ook bijgewerkt. De preekstoel vertoonde nogal wat gebreken, maar is na grondige restauratie weer een sieraad in de kerk. Het achter de preekstoel aangetroffen restant van het vroegere pleisterwerk is blijven zitten.

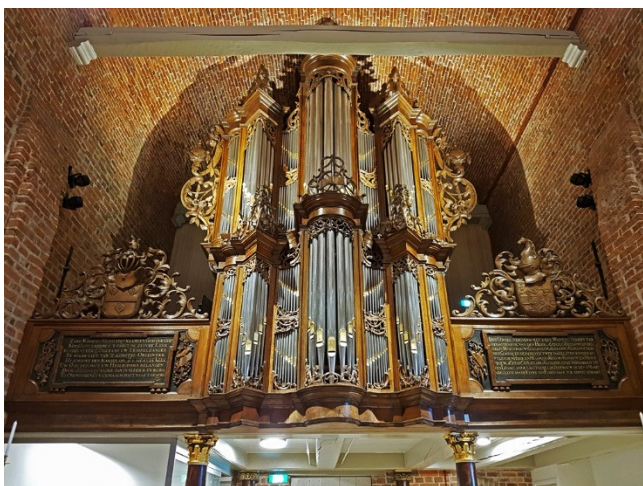

Het klimaat in de kerk

De verwarmingstoestand is met de aanleg van vloerverwarming sterk verbeterd. Deze verwarming, aangevuld met convectoren langs de buitenmuren, kan op afstand zowel handmatig als automatisch worden geregeld en gemonitord.

Omdat het orgel gediend is met een goede regeling en monitoring van het klimaat heeft de stichting gemeend de kosten daarvan voor haar rekening te moeten nemen.

Website

De website was qua opzet en lay-out toe aan een flinke opfrisbeurt. Dat kwam er tot voor kort maar niet van. Vooral onze voorzitter Theo van Beijeren - je kunt hem zonder overdrijving onze Joomla!-expert noemen - heeft zich beijverd om e.e.a. goed aan te pakken. De "oude" site draaide op een verouderde en niet meer ondersteunde Joomla!-versie en dreigde "hackersrijp" te worden. In de sterk vernieuwde opzet wordt gebruik gemaakt van de laatste versie van Joomla!, zoals u intussen wel bekend is, het programma waarmee we vanaf het begin werken. De nieuwe opzet is gedeeltelijk nog wel in ontwikkeling en schoonheidsfoutjes e.d. proberen we in afzienbare tijd weg te werken.

U wordt geïnformeerd over de orgelconcertserie van zomer 2017 die we weer samen in goed overleg met de stichting Muziek in Anloo en de Culturele Raad Norg hebben opgezet. Zodra alle programma's bekend zijn, zullen deze met de bijdrage van elke concertgever op de site worden vermeld.

Verder heeft de aanpassing van de Catharinakerk als verrassende bijvangst nieuw historisch materiaal opgeleverd. Met als resultaat een zekere bijstelling van de geschiedschrijving van deze bijzondere kerk. Ook daarvan zullen we u op de hoogte stellen.

Samenwerking met Anloo en Veenhuizen

Zoals vermeld werken we bij de organisatie van de orgelconcerten in de zomer samen met Muziek in Anloo en de Culturele Raad Norg. In november 2016 hebben de drie "commissies" de samenwerking tegen het licht gehouden en geëvalueerd. Unaniem kwamen we tot de conclusie dat de concertserie meer en meer succes heeft door goede samenwerking. En dus gaan we op deze voet door.

De kosten die we moeten maken voor de p.r.-middelen, flyers, posters en het zeer gewaardeerde programmaboekje, worden naar rato van het aantal concerten met elkaar gedeeld.

JAARVERSLAG RONDELEIDINGEN 2016

Activiteiten.

- Aantal open woensdag- en zaterdagmiddagen in juli en augustus: 15
 - Totaal aantal bezoekers volgens het gastenboek: ca. 310 (incl. bijzondere open dagen). In 2016 waren dat ca. 400. Omdat meerdere bezoekers het gastenboek niet tekenen zal het werkelijke aantal bezoekers groter zijn. Een grove schatting: 30%?
- Bijzondere open dagen:
 - Orgeldag Noord-Nederland 8 mei 2016 (geen gegevens over het aantal bezoekers)
 - Fietsvierdaagse: 22 juli 2016 (aantal bezoekers vlg. gastenboek: 40, in 2015: 69)
 - Open Monumentendag: De kerk was gesloten i.v.m. de verbouwing.

De totale opbrengst van de open middagen, open dagen en de groeps rondleidingen incl. verkoop boekjes en kaarten bedraagt € 484 (in 2015: € 473).

Het gastenboek.

Alhoewel niet iedereen zijn/haar naam en woonplaats achterlaat in het gastenboek bleken de meeste bezoekers, die dit wel hebben gedaan, weer uit heel Nederland te komen met een focus op Noord-Nederland. Dit jaar waren er 9 buitenlandse bezoekers, 1 Schotland (Eyemath), 1 uit Duitsland (Flörsheim), 1 uit Israël (Nazareth), 1 uit Italië, 3 uit Australië (Melbourne en Pakenham) en 2 uit Luxemburg (Gonderange).

Uit de kolom "Opmerkingen" van het gastenboek noteerde ik o.a. het volgende:

"hier vond ik de tweede liefde van mijn leven tijdens de Kerkenpadroute 1979; goed onderhouden, prachtig van binnen, mooie orgelmuziek; mooie trouwlocatie; dank voor de uitleg, interessant!, gastvrij; zeer goede uitleg; bedankt voor de mooie muziek; wat een hartelijke ontvangst; prachtige kerk, enthousiaste vrijwilligers; heel mooi orgel; succes met de verbouwing!; zeer rustieke kerk, erg enthousiast ontvangen; doopvont het bezichtigen waard; blij het nog in de oorspronkelijke staat gezien te hebben".

De reacties van de buitenlandse bezoekers deden er niet voor onder: *"fantastic: wunderschön; peaceful, historical, majestic; Soli Deo Gloria"*. Uit deze reacties blijkt dat de bezoekers van onze Catharinakerk vinden dat we zeer goed bezig zijn met onze open dagen. En de manier waarop wij de bezoekers ontvangen en het orgelspel wordt zeer op prijs gesteld.

Vrijwilligers.

- Inzetbaar in 2016 voor de verkoop: 3 (2015: 4). Gelukkig hebben 7 rondleiders aangegeven bereid te zijn om, indien nodig, ook een aantal keren te worden ingeschakeld voor de verkoop. Dit biedt ruimte in de planning maar de krapte aan "verkoopvrijwilligers" blijft een probleem.
- Inzetbaar in 2016 voor de rondleiding: 16 (2015:13). Dit jaar mochten we Roel Kuper en Gerrit Warmelink verwelkomen als nieuwe rondleider. Janny Groenboom was gelukkig ook weer helemaal beschikbaar voor de rondleidingen.
- Het aantal organisten was in 2016 hetzelfde als in 2015: 5

Groepsrondleidingen in 2016.

Wie	Wanneer	Groepsgrootte
Nieuw ingekomenen Gemeente Noordenveld	25-04-2016	Ca. 20
Toertochtcommissie Geref. Kerk te Lutten (Ov)	05-06-2016	Ca. 25

Het tarief voor de groepsrondleidingen is m.i.v. september 2016 gewijzigd in een bijdrage van € 2 per persoon (was € 1) met een minimum van € 25.

De groepsgrootte is bepaald op max. 20. Bij grotere groepen wordt de groep gesplitst in overleg met de aanvragers.

Bespelen van het orgel door geoefende organisten tijdens een groepsrondleiding is mogelijk. De kosten hiervan bedragen € 10.

Verbouwing Catharinakerk

Door de verbouwing van de Catharinakerk was de laatste openstelling voor rondleidingen in op zaterdag 20 augustus. Daardoor hebben we in totaal 4 openstellingen (incl. Open Monumentendag) gemist. Het verminderde aantal bezoekers in 2016 is hierdoor te verklaren. Na de openstelling op 20 augustus hebben een aantal vrijwilligers alle "spullen" van de Stichting Hinsz-orgel naar de zolder van de Deel gebracht. In het nieuwe interieur van de kerk is nogal wat veranderd. Dit zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de vorm en wellicht ook de inhoud van de rondleidingen.

Aanvragen Rondleiding

Indien u graag een rondleiding wilt dan kunt u zich voor een afspraak wenden tot de coördinator voornoemd: rondleiding@hinszorgel-roden.nl of telefonisch bij Hidde Boerema: 050-5017865.

Bij diens afwezigheid: Heider Krug, 050-2807225, h.krug@ziggo.nl.

- Kosten rondleiding o.l.v. een gids voor een groep van min. 5 en max. 25 personen € 25,-. Denkt u hierbij bijv. aan een reünie, een familiedag of een jubileum waarbij u uw gasten wilt trakteren op een "uurtje geschiedenis van de Catharinakerk".

Hidde Boerema.

Financieel Jaarverslag 2016
Stichting Behoud Hinsz-orgel te Roden

	Jaarrekening 2015	Jaarrekening 2016
Baten		
Bijdragen van donateurs ¹	1.600	1.576
Open dagen	385	392
Verkoop wenskaarten	1.191	967
Verkoop Cd's	45	-/- 27
Gift ¹	500	583
Concerten	1.434	1.964
Boekjes Hinsz-orgel/Negen eeuwen Catharinakerk	44	42
Rentebaten	192	125
Subsidie Publicatiebord Gemeente Noordenveld	1.108	-
Totaal Baten	6.499	5.622
Uitgaven		
Jubileumviering 3 juli 2015	439	-
Kosten kerstkaarten	399	399
Kosten concerten	1.725	1.849
Bankkosten	184	128
Bijdrage aan onderhoud orgel	605	-
Overige kosten	751	409
Publicatiebord bij de Catharinakerk	2.064	
Website	55	55
Totaal lasten	6.222	2.840
Saldo	277	2.782
Activa		
Spaarrekening	26.819	27.945
Betaalrekening	526	2.482
Kas	99	99
Vorderingen	1.400	1.100
Totalen	28.844	31.626
Voorziening groot onderhoud	28.844	31.626

Louw Idema, penningmeester.
penningmeester@hinszorgel-roden.nl
tel. 050-5016569

¹ Uw jaarlijkse donatie is, te verhogen met 25%, aftrekbaar van de inkomstenbelasting, aangezien aan de stichting de culturele ANBI-status is verstrekt bij beschikking van 14-05-2014, RSIN/fiscaal nummer 0093 07 655.
Wilt u reageren op de Jaarrekening dan kunt u telefonisch contact opnemen met tel. nr. 050-5016569.

Overzicht activiteiten in de Catharinakerk zomer 2017

Orgelconcerten vrijdagavond 20.00 uur:

Vrijdag 7 juli: Erwin Wiersinga, Roden

Vrijdag 21 juli: Tymen Jan Bronda, Groningen

Vrijdag 4 aug: Henk de Vries, Zuidbroek

Vrijdag 18 aug: Gerwin Hoekstra, Winsum

Voor de PR van onze orgelconcerten, het uitbrengen van programmaboekjes, flyers en affiches wordt samengewerkt van de orgelcommissies van Veenhuizen en Anloo.

Iedere vrijdag Stilleplek toegankelijk van 12.00 – 13.00 uur.

Zaterdag 9 september 2017 Landelijke Open Monumentendag.

Kerk geopend van 11.00 – 16.00 uur, met bespelingen op het Hinsz-orgel

Zie ook het Publicatiebord bij de Catharinakerk.
Voor alle informatie: www.hinszorgel-roden.nl